

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE

z 13. februára 2014

o opatreniach na prevenciu šírenia *Xylella fastidiosa* (Well a Raju) v Únii

[oznámené pod číslom C(2014) 726]

(2014/87/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2000/29/ES z 8. mája 2000 o ochranných opatreniach proti zavlečeniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty do Spoločenstva a proti ich rozšíreniu v rámci Spoločenstva ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 16 ods. 3 tretiu vetu,

keďže:

(1) *Xylella fastidiosa* (Well a Raju) (ďalej len „predmetný organizmus“) je uvedený v oddiele I časti A prílohy I k smernici 2000/29/ES ako škodlivý organizmus, ktorého prítomnosť nebola v Únii zistená a ktorého zavlečenie do ktoréhokoľvek z členských štátov a šírenie v ktoromkoľvek z nich je zakázané.

(2) Taliansko informovalo 21. októbra 2013 ostatné členské štáty a Komisiu o prítomnosti predmetného organizmu na jeho území, a to v dvoch oddelených oblastiach provincie Lecce v regióne Apúlia. Následne sa v tejto provincii zistili ďalšie dva samostatné prieniky. Prítomnosť predmetného organizmu bola potvrdená v súvislosti s niekoľkými rastlinnými druhmi vrátane *Olea europaea* L., *Prunus amygdalus* Batsch, *Nerium oleander* L. a *Quercus* sp. L., pri ktorých sa prejavilo poškodenie listov a príznaky rýchleho chabnutia. Ide o prvý prípad potvrdenej prítomnosti predmetného organizmu na území Únie. Kontroly prítomnosti predmetného organizmu sa v prípade niekoľkých ďalších rastlinných druhov zatiaľ neskončili. Identifikácia vektora predmetného organizmu v regióne Apúlia stále prebieha.

(3) V súlade s článkom 16 ods. 1 smernice 2000/29/ES prijal región Apúlia 29. októbra 2013 núdzové opatrenia na prevenciu a eradikáciu predmetného organizmu ⁽²⁾.

(4) Taliansko informovalo o tom, že kontroly, ktoré uskutočnilo, nezistili žiadnu prítomnosť predmetného organizmu v susedných provinciách Brindisi a Taranto.

(5) V reakcii na žiadosť Komisie Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad“) prijal 25. novembra 2013 vyhlásenie ⁽³⁾, ktoré obsahuje nasledujúce závery. Škála hostiteľských rastlín predmetného organizmu je pravdepodobne veľmi široká a zahŕňa mnoho v Európe bežne pestovaných a divoko rastúcich rastlín.

(6) Hlavnou prienikovou cestou predmetného organizmu je pohyb rastlín na výsadbu s výnimkou semien. Obavy takisto vzbudzujú prienikové cesty infekčných vektorov predmetného organizmu prepravovaného v zásielkach rastlín. Ovocie a drevo predstavujú menej významné prienikové cesty so zanedbateľnou pravdepodobnosťou zavlečenia. Semená, rezané kvety a okrasné rastliny predstavujú menej významné prienikové cesty s nízkou pravdepodobnosťou zavlečenia. Pohyb infikovaných rastlín na výsadbu je najúčinnnejším spôsobom, ako sa predmetný organizmus šíri na veľké vzdialenosti.

(7) Vzhľadom na povahu predmetného organizmu je pravdepodobné, že sa bude šíriť rýchlo a vo veľkom rozsahu. S cieľom zabezpečiť, aby sa predmetný organizmus nerozšíril do zvyšku Únie, je nutné bezodkladne prijať opatrenia. Kým nebudú k dispozícii konkrétnejšie informácie o škále hostiteľov, vektoroch, spôsobe prenosu a možnostiach znižovania rizika, je vhodné zakázať pohyb z oblastí, kde sa môžu nachádzať infikované rastliny.

(8) Vzhľadom na miesto prítomnosti predmetného organizmu, na osobitú geografickú situáciu administratívnej provincie Lecce a na neistotu týkajúcu sa demarkačných kritérií je nutné, aby sa zákaz v záujme jeho rýchleho a účinného uplatňovania vzťahoval na celú provinciu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 169, 10.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ Deliberazione della Giunta Regionale, Regione Puglia, N.2023 del 29.10.2013 (Misure di emergenza per la prevenzione, il controllo e la eradicazione del batterio da quarantena *Xylella fastidiosa* associato al „Complesso del disseccamento rapido dell'olivo“).

⁽³⁾ Vyhlásenie úradu EFSA o hostiteľských rastlinách, prienikových cestách vniknutia a šírenia a o možnostiach znižovania rizika v prípade *Xylella fastidiosa* Wells et al. Vestník EFSA (EFSA Journal) 2013; 11(11): 3468, 50 pp. doi:10.2903/j.efsa.2013.3468.

- (9) Tento zákaz by sa mal vzťahovať na rastliny na výsadbu s výnimkou semien, keďže práve tieto rastliny predstavujú hlavné prienikové cesty predmetného organizmu. Na základe rozsiahlych odberov vzoriek a testovania v provincii Lecce sa zistilo, že rastliny na výsadbu, ktoré patria k určitým rodom a druhom a ktoré pochádzajú z infikovaných častí provincie Lecce, nie sú predmetným organizmom infikované. Na základe tohto dôkazu by sa zákaz nemal vzťahovať na dávky rastlín na výsadbu, ktorých rody a druhy boli vybrané do vzorky a testované na prítomnosť predmetného organizmu. Okrem toho by bolo vhodné, aby sa z tohto zákazu vyňali rastliny na výsadbu, ktoré sa vypestovali na miestach s úplnou fyzickou ochranou proti zavlečeniu predmetného organizmu a ktoré patria k rodom a druhom, na ktoré sa vzťahuje certifikačná schéma vyžadujúca, aby boli podrobené úradným kontrolám v súvislosti s predmetným organizmom, a ktoré sú bez výskytu predmetného organizmu.
- (10) Vzhľadom na obmedzené informácie o možnej prítomnosti predmetného organizmu vo zvyšku Únie by členské štáty mali vykonávať každoročné prieskumy týkajúce sa prítomnosti predmetného organizmu na ich území. Vzhľadom na širokú škálu možných hostiteľských rastlín by uvedené prieskumy mali byť prispôbené špecifikám každej oblasti, hostiteľskej rastliny a rastlinných produktov, ako aj vlastnostiam potenciálnych vektorov.
- (11) Členské štáty by mali v záujme získania čo najväčšieho množstva informácií o predmetnom organizme a jeho prítomnosti zabezpečiť, aby im boli oznamované relevantné informácie.
- (12) Členské štáty by mali bezodkladne informovať Komisiu o opatreniach, ktoré prijali na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím, aby bolo možné účinne posúdiť vykonávanie tohto rozhodnutia.
- (13) Je vhodné stanoviť, aby sa dané opatrenia preskúmali najneskôr do 30. apríla 2014, čo umožní zohľadniť presnejšie vedecké a technické informácie, ktoré budú dovtedy k dispozícii, ako aj výsledky prebiehajúcich kontrol a testov vykonávaných talianskymi orgánmi.
- (14) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre zdravie rastlín,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Premiestňovanie rastlín určených na výsadbu

Pohyb rastlín určených na výsadbu mimo územia provincie Lecce v regióne Apúlia, Taliansko, sa zakazuje.

Tento zákaz sa nevzťahuje na:

- semená;
- dávky rastlín na výsadbu rodov a druhov uvedených v prílohe I, z ktorých boli odobrané vzorky a boli testované na prítomnosť *Xylella fastidiosa* (Well a Raju) (ďalej len „predmetný organizmus“) a zistilo sa, že sú bez výskytu tohto organizmu;
- rastliny na výsadbu rodov a druhov uvedených v prílohe II, ktoré sa vypestovali na miestach s úplnou fyzickou ochranou proti zavlečeniu predmetného organizmu a ktoré boli úradne certifikované v rámci certifikačnej schémy vyžadujúcej, aby sa na ne vzťahovali úradné kontroly prítomnosti predmetného organizmu, a ktoré sú bez výskytu tohto organizmu.

Článok 2

Prieskumy

1. Členské štáty vykonávajú každoročne úradné prieskumy prítomnosti predmetného organizmu na rastlinách a rastlinných produktoch na ich území. Tieto prieskumy sa musia vykonávať podľa potreby s prihliadnutím na vývojový cyklus, podmienky a obdobia pestovania rastlín, ktoré prieskumu podliehajú, klimatické podmienky, vývojový cyklus predmetného organizmu a vlastnosti potenciálnych vektorov.

2. Výsledky prieskumov uvedených v odseku 1 sa musia oznámiť Komisii a ostatným členským štátom do 31. októbra každého roka a musia sa týkať jednoročného obdobia, ktoré sa končí 30. septembra toho istého roku. Výsledky prvého prieskumu sa musia oznámiť najneskôr do 31. októbra 2014 a musia sa týkať obdobia od 1. februára 2014 do 30. septembra 2014.

Článok 3

Oznámenie o prítomnosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby osoba, ktorá zistí prítomnosť predmetného organizmu alebo má dôvod sa domnievať, že k takejto prítomnosti došlo, informovala o tejto skutočnosti príslušný orgán do desiatich kalendárnych dní.

2. Členské štáty zabezpečia, aby osoba uvedená v odseku 1 poskytla príslušnému orgánu na jeho žiadosť informácie, ktoré má o uvedenej prítomnosti k dispozícii.

Článok 4

Súlاد

Členské štáty bezodkladne informujú Komisiu o opatreniach, ktoré prijímajú na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím.

Článok 5

Preskúmanie

Toto rozhodnutie sa preskúma do 30. apríla 2014.

Článok 6

Adresáti

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli 13. februára 2014

Za Komisiu

Tonio BORG

člen Komisie

PRÍLOHA I

Zoznam rodov a druhov uvedených v článku 1 písm. b) druhom pododseku

Abelia R. Br.
Acacia dealbata Link
Acca sellowiana (O. Berg) Burret
Arbutus unedo L.
Begonia L.
Boronia crenulata Sm.
Brachychiton discolor F. Muell.
Buxus sempervirens L.
Callistemon citrinus (Curtis) Skeels
Camellia L.
Ceratonia siliqua L.
Cercis siliquastrum L.
Chamelaucium uncinatum Schauer
Cinnamomum camphora (L.) J.Presl.
Citrus L.
Crataegus Tourn. ex L.
Cyclamen L.
Diosma L.
Eriobotrya japonica (Thunb.) Lindl.
Euphorbia pulcherrima Willd. ex Klotzsch
Ficus L.
Grevillea R.Br. ex Knight
Ilex aquifolium L.
Jasminum L.
Laurus nobilis L.
Lavandula angustifolia Mill.
Ligustrum vulgare L.
Magnolia grandiflora L.
Mandevilla sanderi (Hemsl.) Woodson
Metrosideros Banks ex Gaertn.
Morus alba L.
Myrtus communis L.
Nandina domestica Thunb.

Polygala myrtifolia L.

Punica granatum L.

Rosa L.

Salvia officinalis L.

Schinus molle L.

Trachelospermum jasminoides (Lindl.) Lem.

Viburnum tinus L.

Viola L.

Vitis L.

Weigela florida (Bunge) A. DC.

PRÍLOHA II

Zoznam rodov a druhov uvedených v článku 1 písm. c) druhom pododseku

Apium graveolens L.

Brassica L.

Capsicum annuum L.

Citrullus lanatus (Thunb.) Matsum. & Nakai

Cucumis melo L.

Cucurbita pepo L.

Foeniculum vulgare Mill.

Lactuca L.

Petroselinum Hill

Solanum lycopersicum L.

Solanum melongena L.
